

UCHWAŁA Nr 18 RADY MINISTRÓW

z dnia 22 stycznia 1971 r.

w sprawie dalszego rozwoju i zwiększenia efektywności działalności normalizacyjnej.

W celu dalszego usprawnienia działalności normalizacyjnej oraz wszechstronnego i bardziej efektywnego wykorzystania normalizacji w gospodarce narodowej Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Organy administracji oraz podporządkowane im jednostki organizacyjne prowadzące działalność gospodarczą obowiązane są prowadzić i wykorzystywać działalność normalizacyjną jako jeden z istotnych czynników doskonalenia i intensyfikacji procesów gospodarczych, a w szczególności rozwoju specjalizacji i koncentracji produkcji, zapewnienia odpowiedniego poziomu jakości wyrobów oraz racjonalnej gospodarki remontowej. Normalizacja obejmuje również typizację i unifikację.

2. Prace normalizacyjne powinny wynikać z podstawowych zadań jednostek wymienionych w ust. 1 i ściśle wiązać się z głównymi kierunkami działalności gospodarczej i naukowo-technicznej tych jednostek.

3. Prace normalizacyjne, których rezultaty stanowią skuteczny system przenoszenia i upowszechniania w praktyce gospodarczej osiągnięć postępu technicznego, powinny być prowadzone w ramach prac naukowo-badawczych i rozwojowych, jako ich integralna część. Procesom wdrażania wyników tych prac powinno towarzyszyć opracowanie i wprowadzenie w odpowiednich terminach norm i innych dokumentów normalizacyjnych.

4. Wymagania określone w normach powinny odpowiadać najnowszym osiągnięciom techniki i doświadczeniom krajów (producentów) przodujących w danej dziedzinie, z uwzględnieniem warunków techniczno-ekonomicznych gospodarki, potrzeb krajowych oraz handlu zagranicznego. Wymagania norm powinny zaspokajać zróżnicowane potrzeby odbiorców, przez określanie odpowiednich klas, gatunków, odmian itp. Wymagania te powinny podlegać stałej aktualizacji, stosownie do postępu techniki oraz rosnących potrzeb społecznych i gospodarczych, z uwzględnieniem zaleceń i innych dokumentów normalizacyjnych organizacji międzynarodowych.

5. Międzynarodowa współpraca normalizacyjna powinna być prowadzona w sposób pozwalający na wykorzystywanie jej jako czynnika ułatwiającego rozwój stosunków gospodarczych z innymi krajami przez wymianę towarową, specjalizację i kooperację produkcji oraz współpracę naukowo-techniczną w ramach międzynarodowych porozumień, w szczególności z krajami RWPG.

6. W celu pełnego wykorzystania efektów normalizacji w gospodarce narodowej, w szczególności w zakresie oddziaływania na podnoszenie jakości i efektywności produkcji, konieczne jest wzmoczenie nadzoru i kontroli stosowania norm.

7. Wprowadzanie norm powinno być zapewnione przez zaplanowanie i wykonanie niezbędnych przedsięwzięć orga-

nizacyjnych i technicznych, warunkujących pełne stosowanie wymagań tych norm.

§ 2. 1. Do zakresu działania Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, oprócz zadań określonych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 5 stycznia 1962 r. (Dz. U. Nr 4, poz. 12), należą sprawy dotyczące rozwoju typizacji i unifikacji w dziedzinie konstrukcji maszyn i urządzeń oraz procesów technologicznych.

2. Ministrowie określają szczegółowe obowiązki i zadania zjednoczeń, jako jednostek odpowiedzialnych za właściwy stan i poziom normalizacji oraz wykorzystanie jej jako czynnika polityki technicznej i gospodarczej w rozwoju branż.

3. W dziedzinie działalności normalizacyjnej do podstawowych zadań organów administracji i podporządkowanych im jednostek organizacyjnych prowadzących działalność gospodarczą należą w szczególności:

- 1) do zadań ministrów:
 - a) ustalanie kierunkowych wytycznych do planów prac normalizacyjnych,
 - b) opracowywanie resortowych planów prac normalizacyjnych,
 - c) organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności normalizacyjnej,
 - d) kontrola realizacji planów prac normalizacyjnych oraz nadzór nad wykorzystaniem rezultatów prac normalizacyjnych,
 - e) zapewnienie środków na działalność normalizacyjną i nadzór nad ich wykorzystaniem;
- 2) do zadań zjednoczeń oraz kombinatów nadzorowanych bezpośrednio przez ministrów:
 - a) programowanie rozwoju prac normalizacyjnych w poszczególnych branżach oraz planowanie tych prac zgodnie z potrzebami gospodarki, w powiązaniu z planami prac naukowo-badawczych i rozwojowych,
 - b) ocena stanu i skutków działalności normalizacyjnej,
 - c) organizowanie, koordynowanie, podział i nadzorowanie wykonania prac normalizacyjnych,
 - d) opiniowanie projektów norm,
 - e) opiniowanie projektów zaleceń i innych międzynarodowych dokumentów normalizacyjnych,
 - f) organizowanie szkolenia normalizacyjnego,
 - g) zapewnianie warunków wprowadzania i stosowania norm,
 - h) zapewnianie warunków wykorzystywania rezultatów prac normalizacyjnych, w szczególności przez podejmowanie przedsięwzięć w zakresie specjalizacji i koncentracji produkcji,
 - i) zapewnianie jednostkom podporządkowanym środków na działalność normalizacyjną,
 - j) kontrola prac normalizacyjnych i stosowania norm;
- 3) do zadań przedsiębiorstw przemysłowych i kombinatów zgrupowanych w zjednoczeniach:
 - a) prowadzenie prac normalizacyjnych w zakresie działalności podstawowej,
 - b) opiniowanie projektów norm,
 - c) opiniowanie projektów zaleceń i innych międzynarodowych dokumentów normalizacyjnych,
 - d) wprowadzanie i stosowanie norm,
 - e) wykorzystywanie rezultatów prac normalizacyjnych do usprawnienia produkcji,
 - f) stała wewnętrzna kontrola stosowania norm,
 - g) popularyzacja normalizacji wśród załogi;
- 4) do zadań jednostek organizacyjnych bazy naukowo-badawczej i rozwojowej (instytutów, biur konstrukcyjnych, biur projektów oraz innych jednostek prowadzących działalność naukowo-badawczą i rozwojową):

- a) prowadzenie prac normalizacyjnych w ramach prac naukowo-badawczych i rozwojowych,
- b) przygotowywanie projektów norm lub danych wyjściowych do norm, jako elementów prac naukowo-badawczych i rozwojowych, we wszystkich wypadkach, gdy z wdrożeniem rezultatów prac naukowo-badawczych i rozwojowych wiąże się potrzeba ustanowienia normy,
- c) opiniowanie projektów norm,
- d) opiniowanie projektów zaleceń i innych międzynarodowych dokumentów normalizacyjnych,
- e) stosowanie i stała wewnętrzna kontrola stosowania norm.

§ 3. 1. Do zadań Polskiego Komitetu Normalizacyjnego w zakresie rozwoju typizacji i unifikacji w dziedzinie określonej w § 2 ust. 1 należy określanie głównych kierunków rozwoju, koordynowanie prac oraz sprawowanie nadzoru w tym zakresie, z wyłączeniem spraw typizacji i unifikacji w budownictwie.

2. Prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego ustala zasady organizacji prac typizacyjnych i unifikacyjnych.

3. Ministrowie przedstawiają Prezesowi Polskiego Komitetu Normalizacyjnego projekty resortowych planów prac typizacyjnych i unifikacyjnych oraz sprawozdania z ich wykonania.

4. Działalność typizacyjną i unifikacyjną w budownictwie regulują odrębne przepisy.

5. Prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego i Minister Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych w zakresie prac typizacyjnych i unifikacyjnych uzgadniają sprawy wymagające współdziałania i koordynacji w tym zakresie.

§ 4. 1. Do podstawowych zadań ośrodków normalizacyjnych należy w szczególności:

- 1) analizowanie stanu, potrzeb i skutków działalności normalizacyjnej i wykorzystania norm oraz występowanie z wnioskami w tym zakresie do zjednoczeń i ministerstw,
- 2) opracowywanie projektów programów i planów prac normalizacyjnych,
- 3) opracowywanie i opiniowanie projektów norm,
- 4) opracowywanie i opiniowanie projektów zaleceń i innych międzynarodowych dokumentów normalizacyjnych,
- 5) informacja i poradnictwo w zakresie zagadnień normalizacyjnych.

2. Szczegółowe zadania i zasady organizacji ośrodków normalizacyjnych określają wytyczne Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

§ 5. 1. W razie potrzeby zharmonizowania prac normalizacyjnych dotyczących określonych zagadnień w zakresie ustalonej tematyki, w szczególności o charakterze międzybranżowym lub międzyresortowym obejmujących całość lub część zakresu działalności normalizacyjnej dwu lub więcej ośrodków normalizacyjnych, właściwi ministrowie lub za ich zgodą dyrektorzy zjednoczeń w porozumieniu z Polskim Komitetem Normalizacyjnym mogą powierzyć jednemu z tych ośrodków funkcję koordynującą.

2. Charakter i zadania koordynujących ośrodków normalizacyjnych oraz szczegółowy tryb powierzania im tej funkcji określają wytyczne Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

§ 6. Ministrowie sprawujący na podstawie uchwały nr 114 Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1969 r. w sprawie koordynacji międzyresortowej (Monitor Polski Nr 30, poz. 224) koordynację międzyresortową w określonych gałęziach (dziedzinach) gospodarki narodowej odpowiadają również za koordynację działalności normalizacyjnej w tych gałęziach (dziedzinach).

§ 7. Ministrowie w ramach programowania, projektowania i realizacji inwestycji zapewnią:

- 1) pełne wykorzystanie wyników prac normalizacyjnych,
- 2) wprowadzenie do planów prac normalizacyjnych zadań wynikających w toku programowania, projektowania i realizacji inwestycji.

§ 8. Ministrowie zainteresowanych resortów wykorzystują wyniki prac normalizacyjnych dla organizowania i rozwijania specjalizowanej produkcji elementów i zespołów znormalizowanych w celu należytego zaspokojenia potrzeb gospodarki.

§ 9. 1. Ministrowie Przemysłu Ciężkiego, Przemysłu Maszynowego, Przemysłu Lekkiego oraz Przemysłu Chemicznego przy współdziałaniu z Komisją Planowania przy Radzie Ministrów i z Polskim Komitetem Normalizacyjnym dokonają w latach 1971—1974 analizy i ustalą potrzeby w zakresie organizacji i rozwoju specjalizowanej produkcji elementów i zespołów znormalizowanych, z uwzględnieniem zapewnienia pełnego pokrycia potrzeb gospodarki, oraz opracują programy uruchomienia specjalizowanej i skoncentrowanej produkcji tych elementów i zespołów. Programy te, po zatwierdzeniu przez Prezydium Rządu, stanowiąc będą podstawę do wprowadzenia odpowiednich przedsięwzięć do narodowego planu gospodarczego.

2. Polski Komitet Normalizacyjny przy koordynacji planów prac normalizacyjnych zapewni włączenie do tych planów zadań wynikających z programów, o których mowa w ust. 1.

§ 10. 1. Przy ustalaniu i zmianie cen wyrobów należy odpowiednio uwzględniać wymagania norm dotyczących tych wyrobów, a w szczególności podział na gatunki lub klasy jakości wyrobów.

2. Właściwi ministrowie zapewnią zgłaszanie w obowiązującym trybie wniosków o zmianę cen wyrobów w razie ustanowienia norm powodujących zmianę wymagań technicznych, podziału na gatunki lub klasy jakości wyrobów albo kosztów ich wytwarzania.

3. W cennikach i materiałach techniczno-handlowych (katalogach, prospektach itp.) należy przyjmować normy za podstawę charakterystyki jakościowej wyrobów.

4. Prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego i Przewodniczący Państwowej Komisji Cen ustalają zasady, zakres i tryb współpracy jednostek organizacyjnych opracowujących projekty norm z organami i jednostkami organizacyjnymi powołanymi do ustalania cen.

§ 11. Ministrowie, w razie wystąpienia do Polskiego Komitetu Normalizacyjnego z wnioskiem o zezwolenie na odstępianie od Polskiej Normy lub udzielenia zezwolenia na odstępianie od normy branżowej, obowiązani są zapewnić zgłoszenie wniosku o obniżenie ceny wyrobu w każdym wypadku, gdy na skutek odstępiania od normy jakość wyrobu ulega obniżeniu.

§ 12. 1. Właściwi ministrowie zapewnią uzgadnianie projektów norm na towary, które są przedmiotem obrotu z zagranicą, przez podporządkowane im jednostki organizacyjne z odpowiednimi jednostkami handlu zagranicznego.

2. Minister Handlu Zagranicznego zapewni udział podporządkowanych jednostek organizacyjnych w pracach związanych z opracowywaniem i nowelizacją norm dotyczących towarów, które są przedmiotem obrotu z zagranicą.

3. W pertraktacjach handlowych związanych z obrotem z zagranicą należy w miarę możliwości preferować Polskie Normy i normy branżowe jako dokumenty określające wymagania stawiane towarom.

§ 13. 1. Do zadań Polskiego Komitetu Normalizacyjnego należy ustalanie ogólnych kierunków oraz koordynacja działalności normalizacyjnej wynikającej z udziału Polski w międzynarodowej współpracy normalizacyjnej.

2. Do zadań ministrów należy ustalanie kierunków i głównych zadań kierowanych resortów, wynikających z udziału Polski w międzynarodowej współpracy normalizacyjnej, oraz zapewnianie niezbędnych na ten cel środków.

§ 14. Zainteresowani ministrowie będą dokonywać co najmniej raz na dwa lata, przy udziale przedstawicieli Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, Centralnego Urzędu Jakości i Miar, Ministerstwa Obrony Narodowej oraz w miarę potrzeby Ministerstwa Handlu Wewnętrznego i innych zainteresowanych jednostek, okresowych analiz i ocen działalności normalizacyjnej prowadzonej w ramach resortów.

§ 15. Polski Komitet Normalizacyjny rozwinie w większym niż dotychczas zakresie prace studialno-badawcze w dziedzinie teorii, techniki i ekonomiki normalizacji.

§ 16. Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego uwzględni w programach nauczania w szkolnictwie wyższym i średnim zagadnienia normalizacyjne w zakresie uzgodnionym z Polskim Komitetem Normalizacyjnym.

§ 17. Prezydium wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) zapewnią zorganizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności normalizacyjnej w podległych im jednostkach organizacyjnych.

§ 18. 1. Prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego oraz właściwi ministrowie w miarę potrzeby wydają szczegółowe przepisy niezbędne do realizacji uchwały.

2. W zarządzeniach wydawanych na podstawie ust. 1 właściwi ministrowie mogą w uzasadnionych wypadkach dostosować, w uzgodnieniu z Polskim Komitetem Normalizacyjnym, przepisy §§ 2, 4 i 5 do specyfiki poszczególnych resortów.

§ 19. Ilekroć w uchwale jest mowa o ministrach i ministerstwach, należy przez to rozumieć również kierowników urzędów centralnych i urzędy centralne.

§ 20. Zaleca się centralom i związkom spółdzielni odpowiednio stosowanie przepisów niniejszej uchwały.

§ 21. Tracą moc:

- 1) uchwała nr 320 Rady Ministrów z dnia 19 września 1960 r. w sprawie intensyfikacji i zapewnienia rozwoju działalności normalizacyjnej (Monitor Polski Nr 78, poz. 359),
- 2) uchwała nr 321 Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 10 września 1960 r. w sprawie wykonania uchwały nr 320 Rady Ministrów,
- 3) uchwała nr 407 Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 28 listopada 1960 r. w sprawie centralnych ośrodków normalizacyjnych,
- 4) § 5 ust. 2 uchwały nr 83 Rady Ministrów z dnia 8 maja 1969 r. w sprawie usprawnienia pracy resortów przy wykonywaniu niektórych uchwał i innych aktów (Monitor Polski Nr 19, poz. 156),
- 5) zarządzenie nr 166 Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 września 1959 r. w sprawie szerszego wykorzystania normalizacji w resortach przemysłowych,
- 6) zarządzenie nr 60 Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 lipca 1962 r. w sprawie objęcia przez Komitet do Spraw Techniki kontroli i koordynacji prac w zakresie typalizacji i urządzeń technologicznych dla produkcji przemysłowej.

§ 22. Wykonanie uchwały porucza się Przewodniczącemu Komitetu Nauki i Techniki, Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych i zainteresowanym ministrom, Przewodniczącemu Państwowej Komisji Cen, Prezesowi Centralnego Urzędu Jakości i Miar, Prezesowi Polskiego Komitetu Normalizacyjnego oraz prezydium wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

§ 23. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: P. Jarošewicz